

USA

Superhjälte i kamp mot rökning

NEW YORK. Resenärer har sedan urminnes tider vetat att i Rom talar man romarnas språk. Lika självklart är det att i klassrum kommunicera så att barn förstår budskapet. Amerikanska läkarförbundet har nu dragit slutsatsen att om skolbarn ska skyddas från tobakens skadeverkningar måste de få hjälp av en teknad superhjälte. Så American Medical Association skapade The Extinguisher – ungefär Fimparen.

Hjälten är som sig bör muskulös och klädd i glänsande trikåer och mantel. Han kan flyga och har andra övermänskliga krafter, som förmågan att på flera kilometers avstånd upptäcka värmen från en brinnande cigarett, som han därmed kan fimpas.

AMA har i flera år motarbetat tobaksindustrin, men med ringa resultat.

– Vi vet att 3 000 ungdomar börjar röka varje dag i USA. Varje dag ersätter våra barn de rökare som dör en för tidig död av tobaksframkallade sjukdomar, landets främsta undvikbara dödsorsak, säger dr Randolph D Smoak Jr, styrelseledamot av AMA.

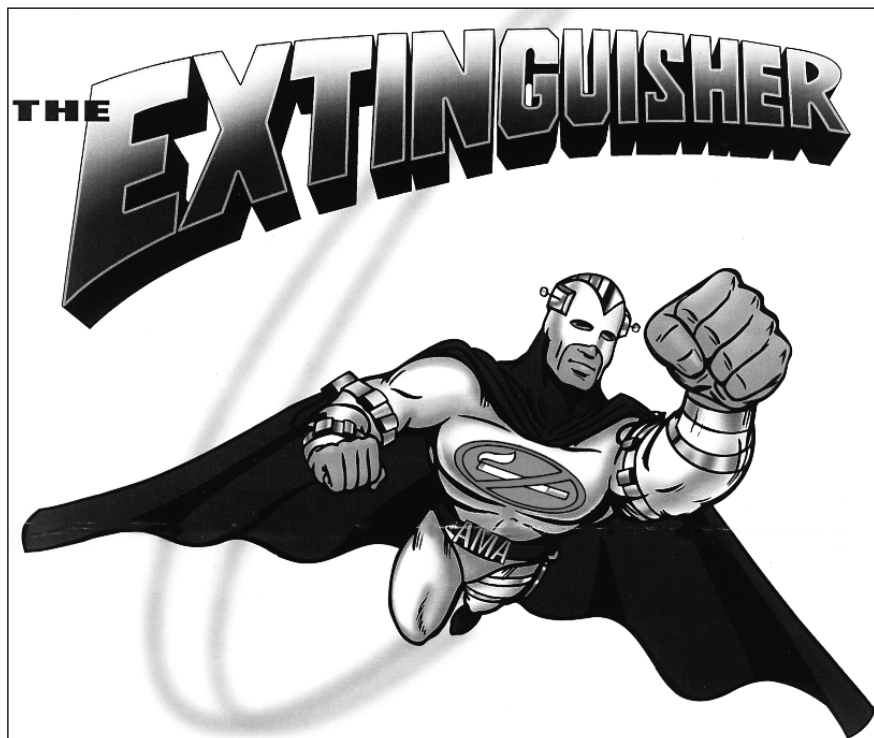
I den nya kampanjen har förbundet inlett ett samarbete med tidskriften Scholastic News som når fyra miljoner barn i 150 000 amerikanska klassrum. Scholastic News inbjuder också skolbarn att under teckna ett »tobaksfritt löfte» med vilket de förklarar hur de ämnar bekämpa rökning och hjälpa vänner och samhället i stort att undgå tobakens frestelser.

Skådespelare utklädda till The Extinguisher kommer också att besöka skolor och oannonserat dyka upp på inomhuslekplatser som drivs av den rikstäckande kedjan Discovery Zone, hittills mest känd för sina födelsedagspartyn och bollfyllda lektrum.

Cigarettmärket Camel har i flera år använt en teknad kamel med en fimp i mungipan som symbol för vad som anses »balt». Redan 1991 publicerade the Journal of the American Medical Association en undersökning som visade att denne »Old Joe Camel» var lika väl känd som Musse Pigg bland sexåringar.

Det är mot sådana förebilder The Extinguisher nu tar upp kampen.

Värt att veta är måhända att AMAs hjälte inte alltid stod på rätt sida. För kort tid sedan var hans lungor så skadade av tjära och nikotin att han stod vid

The Extinguisher (Fimparen) ska skydda amerikanska skolbarn från tobakens skadeverkningar, hoppas American Medical Association.

dödens brant. Men en kunnig och medkännande läkare, Doctor Nola Know, inte bara räddade den unge mannen med

hjälp av artificiella lungor utan gav honom också övermänskliga krafter för att ge honom möjlighet att kämpa mot rökningens faror och för barnens gunst.

Leif Bergström
frilansjournalist

Prissättning på läkemedel utreds

Hur prissättningen på läkemedel går till ska ses över. Prisregleringen ska vara statligt reglerad även i försättningen, men landstingen ska ges stor möjlighet att påverka kostnaderna för läkemedel.

Regeringen har tillsatt en utredning som ska se över prisregleringen på förmånsgrundande läkemedel, vissa födelsekontrollerande medel, speciallivsmedel och vissa förbrukningsartiklar. Utredningen ska vara klar den 15 maj i år. Anledningen till att saken utreds är att landstingen från nästa årsskifte tar över kostnadsansvaret för dessa förmåner.

Idag är det Riksförsäkringsverket, RFV, som fastställer priset på läkemedel enligt läkemedelsförmånen. Utredningen ska se över om RFV, en annan statlig myndighet eller en ny myndighet ska svara för prissättningen.

Regeringen menar att det ska vara en statlig uppgift att fastställa priserna, men landstingen som kostnadsansvariga måste få ett reellt inflytande över prissättningen. Systemet måste även vara förenligt med EUs regelverk.

Regeringen anser också att prissförhandlingarna ska decentraliseras till landstingen i så stor utsträckning som möjligt. Utredningen ska analysera olika samordningsmodeller för prissförhandlingarna, för och nackdelar med decentralisering av förhandlingarna samt den centrala myndighetens roll och uppgifter.

Det är viktigt, anser regeringen, att de olika landstingen kan påverka och sätta sin profil på den service som man önskar att apoteken ska erbjuda. Utredningen ska belysa hur sådana olika synsätt ska hanteras. Mot bakgrund av analysen ska utredningen föreslå hur organisationen för fastställande av läkemedelspriser ska utformas. •